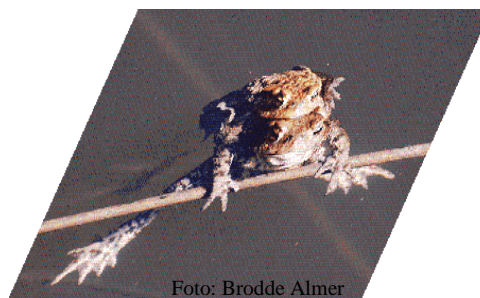

SKRÄBEÅNS VATTENRÅD

PROTOKOLL

MÖTE med STYRELSE och BEREDNINGSGRUPP

Tid: onsdagen den 29 januari 2020, klockan 9:00 - 12:00

Plats: Bromölla kommunhus, Kansli-salen.

Närvarande:

Styrelse

Agne Andersson (ordförande, Osby kommun)

Magnus Björkhem (kassör, Ivösjökommittén)

Frederik Treschow (Karsholms gods AB)

Leino Svensson (Kristianstad kommun)

Ove Ohlson (Oppmanna sjösänkingsbolag)

Sven Almer (Ivösjöns FVF)

Adjungerad

Florence Eberhardt (adjungerad sekreterare, Bromölla kommun)

Johan Wagnström (Länsstyrelsen Skåne)

Kim Berndt (Länsstyrelsen Skåne)

Ulrika Hedlund (Kristianstad kommun)

Öjvind Hatt (Olofströms kommun)

§ 1 Inledning

Ordföranden hälsade alla välkomna och förklarade mötet öppnat. Eftersom Skräbeåns vattenråd har fått nya adjungerade representanter från Länsstyrelsen Skåne: Johan Wagnström och Kim Berndt, gjordes en presentationsrunda.

§ 2 Justering

Frederik Treschow valdes till att, jämte ordförande, justera protokollet.

§ 3 Dagordning

Dagordningen godkändes.

§ 4 Senaste protokoll

Det senaste protokollet från 11 november 2019 godkändes.

§ 5 Ekonomi

Tillgångarna för tidpunkten vid mötet är 643 159 kronor. Florence presenterade årsbokslutet för 2019 samt utkast till verksamhetsberättelsen. Efter att ha kompletterat verksamhetsberättelsen för 2019 (Bilaga 1), **beslöt** mötet att Florence skickar årsbokslutet och verksamhetsberättelsen till revisorerna för granskning inför årsstämman den 27 maj.

§ 6 Vad händer i våra vatten?

Laget runt redogjorde för vad som händer i våra vatten.

- Öjvind berättade att Mark och Miljööverdomstolens beslut i målet om Volvos skyddsport i Alltidshult, väntas komma redan i februari.
- De svarta avlagringarna som upptäcktes vid Volvos nedtappning av Halen kom från döda alger och cyanobakterier/blågrönalger.
  - Nu håller Volvo på att höja Halen till vattendomens normalläge.
  - I projektet på Odasjöslätt är bygghandlingarna klara och upphandling är på väg ut.
  - Tilldelningsbeslut till den Hydromorfologiska åtgärdsplanen kom i september 2019, dess upphandling beräknas vara klar i början av 2020.
  - Olofströms kommun hade lagt ut länsar i december, på grund av att en person hade börjat hälla ut spillolja i ån. Detta upptäcktes lyckligtvis direkt, så att pågående illdåd avbröts och man kunde snabbt få upp oljan.
  - Ove framförde ett önskemål om att Kristianstads kommun kontaktar markägarna i samband med inventeringar, exempelvis en våtmarksinventering vid Oppmannasjön hade han inte fått information om. Frederik hade upplevt detsamma och instämde i önskemålet. Ulrika sa att hon skulle framföra dessa önskemål.
Ove frågade: - Vad betyder förekomsten av nissöga i Oppmannasjön? Ska det bli ett Natura 2000-område här också? Johan svarade att förekomsten visar att det finns en bra bevarandestatus för nissöga och att det är viktigt att ha fortsatt god kontroll av arten genom provfisken. Frederik ställde frågan om man behöver utöka Natura 2000-området i Oppmannasjön när det verkar som om populationen av nissöga mår bra? Svaret blev att inga planer finns idag på en utökning av Natura 2000-området.
  - Agne talade om att inom Projekt Rädda Immeln har Ekeshultsåns delsträcka Örnans - med kantavplaningar, våtmarker, sedimentfällor samt meandring - blivit klar och har slutbesiktigats.
  - Han har sökt medel till ett nytt projekt i Rädda Immeln, för att återskapa en gammal sjö, en kilometer norr om Lönsboda. Det är Flyboda Gyl, som torrlagts genom ett rakt dike. Markägaren är även intresserad av att återställa meandring i vattendraget uppströms sjön.

- Mötet om Rädda Immeln den 4 december i Breanäs samlade hela 87 engagerade deltagare, de flesta fastighetsägare, som ville veta vad de kunde göra för att förbättra sina vatten.
- Projekt "HOLA Lake" (Holistic approach in Lake restoration) - som studerat mikrocystin, kräftdöd, brunifieringens påverkan på syresättning och nedbrytning samt ökande kvicksilverhalter i fisk i Immeln - kommer att avslutas i mars 2020. Nya ansökningar för fortsatta medel är inskickade.
- Ulrika berättade att Helgeåns vattenråd nu har flyttat sitt kansli från Osby till Kristianstad.
- Ulrika och Florence informerade om Ivösjökommitténs kommande inventering av ishavsrelikter i Ivösjön. Öjvind föreslog att man skulle kunna överväga att göra DNA-provtagningar. Johan manade till eftertanke om vad man vill använda informationen till.
- Frederik talade om att han har anmält sitt intresse till Kristianstads Vattenrike, angående att återskapa våtmark på sin fastighet.
- Han berättade om sina iakttagelser av bottarna i Oppmannasjön. Genom åren har han sett att bottensediment flyttats från Arkelstorpsviken till Oppmannasjön.
- Frederik frågade om reduktionsfisket i Oppmannasjön. Johan svarade att eftersom vitfisken sökt sig in i vassarna, så har man hittills i Oppmannasjön inte fått den mängd fisk som man förväntat. År 2020 kommer reduktionsfisket istället att ske med bottengarnfiske.
- Sven beskrev att han har vandrat runt och studerat tillflödena till Holjeån och Fäbrobäcken, för att se vad som tillförs till vattendragen. Parallellt med de pågående studierna i Oppmannasjöns avrinningsområde och nypupptäckten av Prästadiket diskuterades.
- Johan informerade om att Marie Eriksson tagit tjänstledigt. Länsstyrelsen Skånes nye representant i Skräbeåns vattenråd är Kim Berndt.
- Länsstyrelsen bjuder in till ett HUT-möte (hållbar utveckling inom jordbruk, skog och vatten) den 16/4 i Kristianstads vattenrike. Se mer information på: www.skrabeansvattenrad.se
- Ivösjöns Fiskevårdsförening kommer att fiska braxen med bottengarn i Östrevik i Ivösjön.
- För Edre Ström finns det avsatt 400 000 kronor till fiskevårdsåtgärder i samarbete med Volvo.
- Jan-Inge Månsson, som arbetar på Länsstyrelsen med kalkning, kommer att pensioneras och efterträdare i kalkningsarbetet blir Ken Lundberg.
- Man behöver se över fiskvägslösningar, exempelvis i Skansbron i Skräbeån fungerade de två underskottsluckorna inte tillfredsställande år 2018.
- Vattendomen i Skräbeån och Ivösjön behöver också ses över.
- Problemen i Lillån under torra somrar behöver lösas.
- I Skräbeån är det på gång biotoprestaureringsåtgärder.
- Alla vattenkraftverk kommer att få sina domar omprövade och 2023 blir det Holjeåns tur med Gonarps kraftverk, där det finns ett omlöp.

- I Holjeån återstår biotoprestaurering med blockåterställning efter tidigare rensningar.
- Vissa dämmen i Skräbeåns avrinningsområde är olagliga och dessa kommer att kollas upp senast år 2023 enligt "Den Nationella planen för omprövning av vattenkraft" (Havs- och vattenmyndigheten).
- Medel söks för att göra filmer om Ivösjön – en om fiske samt en film om vattenlivet.
- Kim berättade att han nyligen börjat jobba som vattenhandläggare på Länsstyrelsen Skåne. Hans specialitet är biotoprestaurering. Kim kommer att fokusera sitt arbete i Nordöstra Skåne, i Skräbeåns och Helgeåns avrinningsområden.
- Sven talade om att Bökestads klippa behöver sprängas bort och att man behöver muddra för att få vatten till Lillån hela sommaren.
- Sven lyfte även dikesrensningens problematiken och föreslog fler åtgärder för "tvåstegsdiken" med beskuggning av vattendraget. Johan informerade om att åtgärder för "tvåstegsdiken med svämplan" är stödberättigade.

§ 7 Undersökning av sikrom i Skräbeån

Agne beskrev att undersökningen, angående hur mycket gräsänder äter av sikrommen i Skräbeån, inte har varit genomförbar de senaste två åren på grund av vädret. 2019 har antalet gräsänder i ån minskats genom jakt.

Mötet **beslöt** att avskriva undersökningen.

§ 8 Trolle-Ljungby – Tosteberga

Agne informerade om att på Trolle-Ljungbys fastighet, i närheten av slottet, planeras en återställning av våtmark på cirka 100 hektar. I en del av detta område undersöker man om det skulle kunna vara lämpligt att ha en så kallad gäddfabrik, dit gäddor från havet skulle kunna gå upp naturligt. Johan beskrev att storspiggen, som äter gäddyngel, har ökat kraftigt i antal. Storspiggens ökning kan bero på att trådalger, vilka storspiggen bygger sina bon i, har ökat. Den extrema ökningen av storspigg kan även få effekter på siken. En fråga kom upp: - Kan den invasiva fiskarten svartmunnad smörbult komma att minska beståndet av sik? Johan svarade att den svartmunnade smörbulten är mer bottenlevande och siken är frisimmande, så därför kommer siken troligen inte att påverkas av denna art.

Agne berättade att det är en ansökan på gång till ett Leader-projekt, helfinansierat av EU, för gäddfabriker. Johan kommenterade att det är positivt att tillgängliggöra sötvatten, som gäddor kan gå upp och leka i.

§ 9 Arkelstorpsviken

När projektet i Arkelstorpsviken kommit halvvägs, hölls ett möte på Brunnen den 14 januari. Henric Djerf från Kristianstad Högskola uppdaterade mötesdeltagarna på provtagningsresultaten och ökade förståelsen för vad som hänt i viken. Henric berättade också om hur olika våtmarker fungerar och hur de kan minska näringstillförseln till viken.

Andreas Jezek från Kristianstad kommun och Vattenrike illustrerade lyckade våtmarksprojekt och deras finansiering. Nästa möte om Arkelstorp sviken blir på Bäckaskogs slott den 10 februari och kommer att handla om gös. Se mer information på www.skrabeansvattenrad.se

§ 10 Volvo – Olofström – Immelsjön

Se ovan: § 6, Vad händer i våra vatten - Laget runt: Öjvind samt Johan.

§ 11 Bussresa från källan till havet

Florence berättade om förslaget på en heldags bussresa för Skräbeåns vattenråds medlemmar. Den skulle starta vid källorna med besök exempelvis vid en torvtäkt - vidare via vattendrag och sjöar, i olika grad brukade, återställda eller återskapade - till havet.

Intressanta guider under bussresan!

- Vilka är bättre lämpade än Skräbeåns vattenråds egna medlemmar? Från olika företag och myndigheter skulle det vara spännande att få höra berättelser och se verksamheter och uppdrag: ex. företag som bedriver myrvtäkt, bruk, skogsägare, vattenkraftsägare, lantbrukare, Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen, Havs- och vattenmyndigheten med flera.

Mötet **beslöt** att ge Florence i uppdrag att titta vidare på detta och komma med förslag på exkursionsmål, guider, föredragshållare och matställen. Mötet **beslöt** att bussresan ska finansieras av Skräbeåns vattenråd, så att medlemmar inte behöver betala något för resan. Mötet **beslöt** att anmälan ska vara bindande, så att eventuell avhoppare får betala för kostnaden.

§ 12 Hemsida

Florence beskrev förslaget att Skräbeåns vattenråds hemsida i fortsättningen sköts av Anna Birgersson, webb-redaktör för Ivösjökommitténs hemsida. Anna är intresserad. Möte **beslöt** att Skräbeåns vattenråd anlitar Anna, på samma sätt som Ivösjökommittén gör.

§ 13 Övriga frågor

§ 13.1 Länsstyrelsens representant

Länsstyrelsens nye representant är från och med nu Kim Berndt. Johan talade om att vid vissa styrelsemöten för Skräbeåns vattenråd kan det eventuellt komma någon annan från Länsstyrelsen, beroende på vilka ärenden det blir på dagordningarna.

§ 13.2 Älmhults kommun - beredningsgruppen

Cecilia har meddelat att hon inte önskar vara kvar i beredningsgruppen. Mötet **beslöt** att Agne pratar med Cecilia om detta.

§ 14 **Agenda 2020, februari – maj**

Aktiviteter: medlemsmöte med föredrag, nästkommande sammanträde med gemensam lunch och studiebesök - samt årsstämma.

- 1) Medlemsmöte, **onsdagen den 26 februari** kl. 18.30, bl. a. *Projekt Vattenkraftens historia*, uppföljande föredrag av Johnny Karlsson, **Olofström**. Information skickas till alla medlemmar samt hemsidan.
- 2) Sammanträde samt studiebesök, för styrelsen och beredningsgruppen **onsdagen den 18 mars** klockan 9.00 – 12.00 i **Lönsboda**. Gemensam lunch. Studiebesök på eftermiddagen till visningssträckan för vattenvårdsåtgärder i Ekeshultsån, till den nyanlagda våtmarken i Hövidstorp samt till den storskaliga torvtäkten på Sejle myr.
- 3) Årsstämma, **onsdagen den 27 maj** i Ivögården, på **Ivön**. Gemensam lunch och gemensamma föredrag, bl. a. SYNLABS recipientkontroll 2019, tillsammans med Skräbeåns vattenvårdsförbund.

§ 15 **Avslutning**

Ordföranden tackade alla och förklarade mötet avslutat.

Vid protokollet
Florence Eberhardt, adjungerad sekreterare

Justeras
Agne Andersson, ordförande

Justeras
Frederik Treschow, Karsholms gods AB